

Zijne Excellentie de minister van  
Economische Zaken en Klimaat,  
de heer ir. E.D. Wiebes MBA  
Postbus 20401  
2500 EK DEN HAAG

**Gasunie Transport Services B.V.**  
Postbus 181  
9700 AD Groningen  
Concourslaan 17  
T (050) 521 22 55  
E info@gastransport.nl  
Handelsregister Groningen 02084889  
www.gasunietransportservices.com

Datum  
19 juni 2020

Doorkiesnummer  
+31 50

Ons kenmerk  
L 20.0322

Uw kenmerk

Onderwerp  
Update maatregelen om de Groningenproductie te reduceren

Excellentie,

Via deze brief willen wij u informeren over de voortgang van de verschillende maatregelen die wij nemen om de Groningenproductie te verlagen. Het gaat hierbij met name om de ombouw van de industriële grootverbruikers en de nieuwe stikstoffabriek nabij Zuidbroek. Aan het einde van de brief willen wij kort stilstaan bij de voortgang van de marktombouw in de ons omringende L-gas consumerende landen.

#### **Voortgang maatregelen om Groningenproductie te verlagen**

Om de Groningenproductie te verlagen hebben wij zes maatregelen geïnitieerd. Van de zes maatregelen zijn er vier gerealiseerd. Het gaat hierbij om:

1. de additionele inkoop van stikstof;
2. het exporteren van pseudo L-gas via Oude Statenzijl;
3. het vullen van gasberging Norg met pseudo L-gas;
4. de H-gas aansluiting voor de mengfaciliteit van GTG Nord nabij Bunde. GTG Nord verwacht in het derde kwartaal van 2020 haar mengfaciliteit in gebruik te kunnen nemen.

Daarnaast is de planmatige gemiddelde stikstofinzet in stappen verhoogd van 85% naar 100%. Door het gereedkomen van deze maatregelen is de productie uit het Groningenveld al significant gereduceerd. De twee overige maatregelen zijn ombouw van de grootste industriële grootverbruikers en de nieuwe stikstoffabriek nabij Zuidbroek. Met name de nieuwe stikstoffabriek zal de stap naar het sluiten van het veld versnellen. Hierna gaan wij in op de voortgang van deze twee resterende maatregelen.

#### Ombouw industriële grootverbruikers

Op 20 juni 2020 zal het wetsvoorstel "Wijziging van de Gaswet betreffende het beperken van de vraag naar laagcalorisch gas van grote afnemers" in werking treden. Op basis van de criteria gespecificeerd in de aangepaste Gaswet zijn er negen industriële grootverbruikers die na 1 oktober 2022 geen L-gas meer mogen afnemen. Omdat de inwerkingtreding van de Gaswet een aantal keren is uitgesteld hebben wij ook onze planning moeten aanpassen. Daarbij kwam nog de aanvullende problematiek als gevolg van de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De stikstofdepositie heeft met name een negatieve impact op projecten waarbij nieuwe leidingen moeten worden gerealiseerd.

**Gasunie Transport Services B.V.**

Datum: 19 juni 2020

Ons kenmerk: L 20.0322

Onderwerp: Update maatregelen om de Groningenproductie te reduceren

Op basis van de verwachte inwerkingtredingsdatum van 1 juli 2020 hebben wij een nieuwe planning gemaakt. In deze planning nemen wij aan dat direct na inwerkingtreding (uiterlijk half juli) de grootverbruikers een verzoek tot ombouw bij ons indienen. Een inschatting van de impact van de PAS/stikstofproblematiek is in de nieuwe planning meegenomen. Op basis hiervan hebben wij u reeds geïnformeerd<sup>1</sup> dat wij verwachten dat vier industriële grootverbruikers niet tijdig kunnen worden omgeschakeld vanwege de projecten die wij moeten uitvoeren.

Voor één andere grootverbruiker, die gas als grondstof gebruikt, hoeven wij nagenoeg geen investeringen te doen om deze om te schakelen. Voor vier industriële grootverbruikers kunnen wij de noodzakelijke maatregelen gereed hebben zodat deze voor oktober 2022 kunnen worden omgeschakeld van L-gas naar H-gas. Van deze vier grootverbruikers kan mogelijk één dit jaar al worden omgeschakeld; de overige drie zullen in de loop van 2022 worden omgeschakeld. Bij de projecten om deze drie grootverbruikers om te schakelen zijn over het algemeen kortere leidingtrajecten nodig waardoor er beperkte kans op bodemprocedures is en de impact door stikstofdepositie eveneens beperkt is.

Voor de vier overige grootverbruikers is tijdige ombouw niet meer mogelijk. Dit wordt met name veroorzaakt door vertraagde inwerkingtreding van het wetsvoorstel en vanwege een langere doorlooptijd (vergunningen en mogelijk mitigerende maatregelen) door de verwachte stikstofdepositie bij de constructie van de maatregelen. Eveneens houden wij in de planning rekening met het stookseizoen. Dit betekent concreet dat deze grootverbruikers niet in de winter kunnen worden omgebouwd waardoor een kleine gerealiseerde vertraging direct een grote impact heeft op de omschakeldatum. Wij verwachten dat drie grootverbruikers in het tweede kwartaal van 2023 kunnen worden omgeschakeld. Voor de laatste grootverbruiker verwachten wij dat deze in het derde kwartaal van 2023 wordt omgeschakeld.

De vertraging van de omschakeling van deze vier industriële grootverbruikers zal nagenoeg geen impact hebben op de toekomstig benodigde Groningenproductie in een gemiddeld jaar als de overige maatregelen op schema blijven. Dit komt omdat deze grootverbruikers op dat moment nagenoeg volledig met pseudo L-gas worden beleverd.

Stikstoffabriek Zuidbroek II

Nabij Zuidbroek wordt een nieuwe stikstoffabriek gebouwd. De productiecapaciteit van stikstof bedraagt 180.000 m<sup>3</sup>/uur. De definitieve investeringsbeslissing is in oktober 2018 genomen. De benodigde vergunningen zijn grotendeels verkregen en de engineering is nagenoeg afgerond. Daarnaast zijn de contracten voor de bouw van zowel de stikstoffabriek als het mengstation gegund, zodat wij begin 2020 met de bouw konden starten. Momenteel liggen er een aantal vergunningen in het kader van het opslagplan en een milieuvergunning voor de werkzaamheden bij de stikstofcaverne Heiligerlee ter finale inzage. De vergunningen voor de stikstofcaverne zijn nodig om de toegestane injectiecapaciteit van de caverne te verhogen. Mogelijke vertraging in het vergunningentraject zal niet direct effect hebben op de benodigde Groningenproductie. De verhoogde injectiecapaciteit is met name voor de back-up stikstofcapaciteitspositie van belang.

---

<sup>1</sup> Reactie GTS 'Voortzetten voorbereiding ombouw alle grootste afnemers van laagcalorisch gas', ons kenmerk L 20.0231, d.d. 30 april 2020.

**Gasunie Transport Services B.V.**

Datum: 19 juni 2020

Ons kenmerk: L 20.0322

Onderwerp: Update maatregelen om de Groningenproductie te reduceren

Bij de bouw van de stikstoffabriek worden belangrijke componenten en onderdelen wereldwijd geproduceerd. Daarom hebben lokale lockdown-situaties als gevolg van het COVID-19 virus in verschillende landen, waaronder China en India, effect op de doorlooptijd. Daarnaast ondervindt de voortgang ook hinder van verstoringen in de logistieke ketens. Op de locatie van de stikstoffabriek kunnen de werkzaamheden, binnen de richtlijnen van het RIVM, goed worden gecontinueerd. Onze meest realistische planning gaat nog steeds uit van een oplevering van de stikstoffabriek begin april 2022. Op dit moment is alle ruimte die in de planning was voorzien gebruikt. Eind 2020 is er meer duidelijkheid over de levering van de kritische onderdelen, waardoor er meer zekerheid kan worden gegeven voor wat betreft de opleverdatum van de stikstoffabriek. In de huidige planning is geen rekening gehouden met een mogelijk tweede golf van het COVID-19 virus.

Voortgang marktombouw buitenland

In het kader van de Taskforce "Monitoring L-gas Market Conversion" zijn er de afgelopen periode verschillende gesprekken geweest. Het onderwerp van deze gesprekken was de impact van het COVID-19 virus op de marktombouw in Duitsland, Frankrijk en België. In het laatste overleg hebben zowel Duitsland, Frankrijk als België aangegeven dat ze alle drie verwachten dat de marktombouw in de respectievelijke landen geen vertraging oploopt vanwege het virus, onder de aanname dat er geen tweede COVID-19 golf komt.

**Vervolg**

Na afloop van het lopende gasjaar 2019/2020 zullen wij een evaluatie over dit gasjaar uitvoeren. Hierna zullen wij aan u rapporteren over de wijze waarop de middelen en methoden zijn ingezet. Mogelijk dat de bevindingen in deze evaluatie nog tot beperkte wijzigingen in het benodigde Groningenvolume en de benodigde capaciteit kunnen leiden. Daarnaast zullen wij u in januari 2021 opnieuw informeren over de voortgang van de ombouw van de industriële grootverbruikers en de bouw van de nieuwe stikstoffabriek. Verder hebben wij de mogelijkheden onderzocht om stikstof dat nu verbonden is aan andere taken dan de kwaliteitsconversietaak (zoals de pieklevering- en WQA-dienst<sup>2</sup>) als back-up hiervoor beschikbaar te maken. Onze conclusie was dat dit de robuustheid van de planmatige stikstofinzet vergroot. Wij zijn in afstemming met uw ministerie en ACM over de vervolgstappen en hopen nog dit jaar hierover duidelijkheid te kunnen geven.

Hoogachtend,



B.J. Hoevers  
Algemeen Directeur

---

<sup>2</sup> Middels de WQA-dienst wordt hoogcalorisch gas (LNG) op de Maasvlakte met stikstof gemengd tot gas dat voldoet aan de invoedspecificaties zoals deze zijn beschreven in de ministeriële regeling Gaskwaliteit.